

Motion till riksdagen 2021/22:4169

av **Sofia Damm m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättande av ett asylprogram med 16 timmar språkutbildning och 9 timmar samhällsorientering per vecka och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lägga ned Jämställdhetsmyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om NCK och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hotade kvinnor bör erbjudas ett trygghetspaket och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell stömlinje för dem som riskerar att bli eller är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om intensifierat arbete mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lägga ned Delegationen mot segregation och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en obligatorisk och individanpassad sfi med baby under föräldraledigheten och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en delegation för jämställdhet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Tabell 1

Anslagsförslag 2022 för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Etableringsåtgärder	142 030	120 000
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	4 516 216	±0
1:3 Hemutrustningslån	167 271	±0
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	129 681	±0
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	100 919	±0
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	640 039	27 000
3:2 Jämställdhetsmyndigheten	76 280	-26 000
3:3 Bidrag för kvinnors organisering	28 163	±0
4:1 Åtgärder mot segregation	500 000	-250 000
4:2 Delegationen mot segregation	18 416	-9 000
99:1 SFI med baby	±0	±0
99:2 Inrättande av jämställdhetsdelegation	±0	13 000
Summa	6 319 015	-125 000

Kristdemokraterna föreslår här förändringar av anslagen och presenterar den politiska inriktningen i utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering. Kristdemokraternas övriga politiska förslag inom området presenteras i en jämställdhetsmotion och en integrationsmotion.

1:1 Etableringsåtgärder

Asylsökande försätts idag i en lång väntan på handläggning av sin asylansökan med en lika lång tid av ovisshet och passivitet som följd. Människors inneboende drivkraft och hopp om att bygga en bättre framtid riskerar att avta ju längre tiden går.

Kristdemokraterna vill möta denna situation genom att tidigarelägga den utbildning (sfi och samhällsorientering) som nyanlända erbjuds till redan under asyltiden.

Därför vill vi införa ett så kallat asylprogram med krav på att asylsökande erhåller och ska delta i 15 timmars språkutbildning och nio timmars samhällsorientering per vecka. En kortad etableringstid är något som är bra för både den enskilda människan och för samhället i stort. Utöver utbildningstiden ska asylsökande ha ett arbets-/aktivitetskrav på sig om 16 timmar per vecka vid exempelvis det egna asylboendet eller i samverkan med lokal aktör. I en ny studie publicerad i "Ekonomisk debatt" (nr 5/2021) framkommer att en intensiv språkundervisning och arbetspraktik markant ökade etablerings- och sysselsättningsmöjligheter för lågutbildade nyanlända som var inskrivna i Arbetsförmedlingens etableringsprogram i Göteborg.

Kristdemokraterna avsätter totalt 150 miljoner kronor för att upprätta ett asylprogram under 2022 och 250 miljoner kronor 2023 och 2024 under utgiftsområde 13, anslag 1:1. Till förmån för vår egen satsning avvisar vi även regeringens mer oprecisa förslag om tidiga insatser om 30 miljoner kronor 2022, 20 miljoner kronor 2023 respektive 10 miljoner kronor 2024.

Kristdemokraterna vill införa obligatorisk och individanpassad sfi med baby under föräldraledigheten. De medel om 20 miljoner kronor 2023–2024 som regeringen avsatt för insatser för föräldralediga vill vi använda för obligatorisk sfi med baby.

3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder

Kristdemokraterna gör ett flertal egna satsningar för ökad jämställdhet. Detta gör att vi omprioriterar resurser inom detta, men även andra anslag inom UO13. (Se motionen Jämställdhet och diskriminering.) Regeringen drog ner Nationellt centrum för kvinnofrids (NCK) grundanslag med 10 miljoner kronor när Jämställdhetsmyndigheten inrättades, vilket var mycket olyckligt. Sedan dess har de tvingats söka projekt pengar vilket har försvårat det långsiktiga arbetet. Regeringen har nu backat och i budgetpropositionen föreslås en ökning av NCK:s anslag. I Kristdemokraternas budgetförslag stärker vi upp NCK ytterligare med 10 miljoner kronor 2022–2024. Vi gör det också eftersom NCK har gjort och gör ett mycket viktigt arbete i de frågor de hanterar. Att stärka deras verksamhet ger bättre förutsättningar för ett långsiktigt och systematiskt arbete mot våld i nära relationer och hedersförtryck.

Vi välkomnar satsningen på ett nationellt program för mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld. Kristdemokraterna har ett stort antal förslag som delar av denna satsning skulle kunna användas till. Ökade medel till kvinno- och tjejjourerna är också en mycket viktig satsning för att möjliggöra en långsiktig och stabil finansiering för en verksamhet som är avgörande för många kvinnor som behöver komma ur en hotfull relation.

Vi har tidigare krävt och finansierat ett permanent nationellt kompetenscentrum för hedersförtryck vid Länsstyrelsen i Östergötland och välkomnar därför att regeringen äntligen satsar på detta.

Till följd av egna prioriteringar och tydliga satsningar avvisar vi det ospecifika så kallade Jämställdhetslyftet på 28 miljoner kronor.

Det skyddspaket som hotade kvinnor kan få idag räcker inte. Vi vill därför att hotade kvinnor erbjuds ett trygghetspaket bestående av larm, rätt att bära och använda pepparsprej samt erbjudande om träning i självförsvar. Vi avsätter 30 miljoner kronor för detta ändamål årligen 2022–2024.

Idag saknas det en nationell stödlinje för dem som riskerar att bli eller är utsatta för just hedersrelaterat våld och förtryck. Istället hänvisas de till skolpersonal, socialtjänsten, hälso- och sjukvården eller polisen där de bor. En nationell stödlinje skulle tillgängliggöra stödet och informationen och samordna rätt hjälpinsatser. Vi avsätter 10 miljoner kronor årligen 2022–2024 för detta ändamål.

3:2 Jämställdhetsmyndigheten

Jämställdhetsarbetet är mycket viktigt. I samverkan mellan olika berörda myndigheter, universitet och civilsamhället har det byggts upp breda strukturer för jämställdhetsarbetet. Men inrättandet av Jämställdhetsmyndigheten skedde på bekostnad av en rad fungerande verksamheter. Dels skars det ner på det välfungerande arbetet hos Länsstyrelsen i Östergötland, en verksamhet som regeringen nu flera år senare aviserat ska få ett permanent tillskott.

Dels drabbades verksamheten på Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) i Uppsala och den samordning som Länsstyrelsen i Stockholms län tidigare bedrev när det gäller arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Den sistnämnda har nu lagts ned och hamnat under Jämställdhetsmyndighetens verksamhet. Samtidigt framgår det av budgetpropositionen att utsattheten inom prostitution och människohandel har ökat under pandemin, och det finns därför mer angelägna åtgärder som behöver vidtas. Det är centralt att detta arbete återgår till länsstyrelsen vid en nedläggning av Jämställdhetsmyndigheten. Vidare ville regeringen flytta jämställdhetsintegreringen i universitet och högskolor, ambassadören mot människohandel, jämställdhetsintegreringen i myndigheter och universitet och högskolor samt det arbete som bedrivs på Nationella sekretariatet för genusforskning till den nya myndigheten.

Flera centrala remissinstanser anförde skäl för att inte inrätta en jämställdhetsmyndighet utan istället finna alternativa sätt att uppnå målet om bättre effektivitet och samordning.

Kristdemokraterna menar att det är bättre att andra myndigheter med kompetens inom jämställdhetsområdet används. Statskontorets rapport En effektiv jämställdhetspolitik (2005:1) rekommenderar inrättandet av en delegation för jämställdhetsstudier som också ska ges uppdraget att initiera forskning om jämställdhet. Statskontoret föreslår att utvärderingsuppdrag förläggs på verksamhetsspecifika utvärderingsmyndigheter som Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) eller Vårdanalys. Kristdemokraterna och Moderaterna aviserade en nedläggning av Jämställdhetsmyndigheten i den gemensamma budgetreservationen 2019 (finansutskottets betänkande 2018/19:FiU10). I regeringens vårandringsbudget 2019 återupprättades och permanentades myndigheten. Vi menar fortsatt att Jämställdhetsmyndigheten bör läggas ner. Istället lägger vi medel på NCK, Länsstyrelsen i Stockholm samt inrättandet av en delegation för jämställdhet.

För att inrätta en delegation för jämställdhet som ansvarar för att samordna insatserna avsätter vi 13 miljoner kronor per år 2022–2024, under nytt anslag i utgiftsområde 13. Vi återinrättar ett anslag till Länsstyrelsen i Stockholm för arbetet mot prostitution och människohandel och avsätter totalt 5 miljoner kr per år för detta, under anslag 3:1. NCK tillskjuts 10 miljoner kronor per år, utöver regeringens satsning, för ett långsiktigt och systematiskt arbete mot våld i nära relationer och hedersförtryck.

I och med att vi föreslår en nedläggning av Jämställdhetsmyndigheten justeras anslaget ned med 26 miljoner kr för 2022, för att möjliggöra en avveckling under året. Besparingen därefter blir hela anslaget på 72 miljoner kr för 2023 och 73 miljoner kr för 2024.

4:1 Åtgärder mot segregation

Kristdemokraterna menar att arbetet mot segregation framförallt består av riktade insatser för att stötta människor att komma i arbete, skapandet av trygga bostadsområden, att elever klarar skolan och att utrikes födda lär sig det svenska språket och blir sysselsatta. Därför gör Kristdemokraterna reformer på dessa områden och använder regeringens tillskott om 250 miljoner kr till åtgärder mot segregation till andra prioriterade åtgärder. Förslaget minskar utgifterna med 250 miljoner kr 2022 och 350 miljoner kr 2023.

4:2 Delegationen mot segregation

Delegationen mot segregation (Delmos) administrerar statsbidrag för projekt som ska bidra till minskad segregation. Medlen går i huvudsak till kommuner och organisationer. Kristdemokraterna anser att segregation främst bryts genom att möjliggöra för människor att komma i arbete, att elever klarar skolan och att utrikes födda lär sig svenska språket och blir sysselsatta. För det krävs ett brett spektrum av riktade insatser. Däremot behövs inte en särskild myndighet för det. Kristdemokraterna föreslår därför att Delmos läggs ner, vilket innebär en besparing av hela anslaget för 2022–2024. De återstående medel som regleras inom anslag 4:1 ska fortsatt hanteras inom andra, befintliga, strukturer.

99:1 Sfi med baby

Kristdemokraterna vill införa en individanpassad sfi med baby under föräldraledigheten. Utbildningen bör vara obligatorisk och även särskilt möjliggöra en utbildning som kan leda till jobb. Genom att få fler kvinnor i utbildning och arbete kan risken för isolering och hedersförtryck minska. Vi avsätter 20 miljoner kronor årligen 2023–2024 för detta ändamål.

99:2 Inrättande av jämställdhetsdelegation

Kristdemokraterna lägger ner Jämställdhetsmyndigheten och vill istället inrätta en delegation för jämställdhet, som bygger på förslaget från Statskontorets rapport En effektiv jämställdhetspolitik. Delegationen ska samordna insatser och ges uppdraget att initiera forskning om jämställdhet. Kristdemokraterna tillskjuter därför 13 miljoner kr per år 2022–2024.

Sofia Damm (KD)

Michael Anefur (KD)

Hans Eklind (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Hampus Hagman (KD)

Robert Halef (KD)